

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO HÀ NỘI

HƯỚNG DẪN HOẠT ĐỘNG CHUYÊN MÔN MÔN ĐỊA LÍ, CẤP THPT NĂM HỌC 2016 - 2017

1. Thực hiện kế hoạch giáo dục

+ Về kế hoạch dạy học: Trong quá trình dạy học, giáo viên phải dạy đủ số tiết lý thuyết và thực hành đã quy định trong phân phối chương trình. Chương trình và SGK chưa quy định nội dung cụ thể cho các tiết ôn tập, giáo viên cần căn cứ tình hình thực tế để định ra nội dung các tiết ôn tập nhằm củng cố hệ thống các kiến thức, kỹ năng theo yêu cầu của chương trình. **Thực hiện nghiêm túc nội dung tinh giản của bộ.**

+ Thực hiện việc tích hợp giáo dục bảo vệ môi trường vào giảng dạy bộ môn theo tài liệu hướng dẫn. Việc tích hợp tạo điều kiện làm cho bài học sống động, hấp dẫn, gắn với thực tiễn hơn nhưng không gây quá tải. Phương pháp giảng dạy các bài tích hợp GDBVMT phải phát huy tối đa tính tích cực, tự giác, chủ động, sáng tạo của học sinh trong học tập.

+ Thực hiện việc chấm trả bài kiểm tra và ghi điểm vào sổ đúng thời gian quy định.

+ Sinh hoạt tổ nhóm chuyên môn đúng quy định và có chất lượng. Nội dung sinh hoạt chuyên môn, chuyên đề cần đi sâu vào nắm vững chuẩn kiến thức, kỹ năng, những dạng bài, những bài có nội dung khó, cách thức tổ chức các hoạt động trên lớp, sử dụng đồ dùng dạy học thích hợp, trao đổi kinh nghiệm làm đề trắc nghiệm khách quan ... Tăng cường sinh hoạt chuyên đề ở các cụm trường (1 lần/học kì)

+ Tổ chức dạy chuyên đề tự chọn có chất lượng, không dùng thời lượng dạy tự chọn để kéo giãn, xê dịch phân phối chương trình.

Các bài dạy chủ đề tự chọn có thể có điểm kiểm tra dưới 1 tiết và được tham gia vào tính điểm TB của môn học.

+ Cấm dạy không có đồ dùng dạy học (dạy chay) và dạy học theo lối thầy đọc trò chép, khuyến khích tự làm đồ dùng dạy học để phục vụ cho đổi mới dạy học và ứng dụng CNTT trong dạy học.

+ Về giáo án: yêu cầu soạn mới hoặc nếu sử dụng giáo án cũ thì có bổ sung.

2. Đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra đánh giá:

+ Đổi mới phương pháp dạy học:

Việc đổi mới PPDH ở trường THPT cần theo các hướng sau:

- Tiếp tục đổi mới phương pháp dạy và học nhằm phát huy tính tích cực, chủ động sáng tạo và vận dụng kiến thức, kỹ năng của học sinh; tăng cường kỹ năng thực hành, vận dụng kiến thức, kỹ năng vào giải quyết các vấn đề thực tiễn góp phần hình thành và phát triển năng lực học sinh.

- Nghiên cứu kỹ Hướng dẫn điều chỉnh nội dung dạy học của Bộ, Sở GDĐT để sử dụng hợp lý SGK khi giảng bài trên lớp tránh tình trạng yêu cầu học sinh học nhiều gây quá tải.

- Khắc phục lối truyền thụ áp đặt một chiều, ghi nhớ máy móc, tăng cường kỹ năng thực hành, vận dụng kiến thức, tập trung dạy cách học, cách nghĩ, khuyến khích tự học

- Chú ý việc tổ chức dạy học phân hóa theo năng lực của học sinh dạy theo chuẩn kiến thức, kỹ năng của chương trình giáo dục phổ thông.

- Bồi dưỡng phương pháp tự học

- Rèn luyện kỹ năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn

- Tác động đến tình cảm, đem lại niềm vui, hứng thú học tập cho học sinh

- Tăng cường đổi mới phương pháp dạy học thông qua công tác bồi dưỡng và dự giờ thăm lớp của giáo viên, tổ chức rút kinh nghiệm giảng dạy ở các tổ chuyên môn, hội thảo cấp trường và hội thi giáo viên dạy giỏi các cấp ...

- Tích cực ứng dụng công nghệ thông tin phù hợp với nội dung bài học ; Đẩy mạnh việc vận dụng dạy học giải quyết vấn đề, các phương pháp thực hành của môn học.

+ Đổi mới hình thức tổ chức dạy học :

- Đa dạng hóa hình thức học tập, chú ý các hoạt động trải nghiệm sáng tạo, nghiên cứu khoa học của học sinh ; sử dụng các hình thức dạy học trên cơ sở ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông như : dạy học trực tuyến, trường học kết nối ... ngoài việc tổ chức cho học sinh thực hiện các nhiệm vụ học tập trên lớp, cần coi trọng giao nhiệm vụ và hướng dẫn học sinh học tập ở nhà, ở ngoài nhà trường

- Tổ chức tốt và động viên học sinh tích cực tham gia Cuộc thi nghiên cứu khoa học kỹ thuật học sinh trung học và cuộc thi vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết các tình huống thực tiễn dành cho học sinh trung học.

- Tiếp tục thực hiện tốt việc sử dụng di sản văn hóa trong dạy học

+ Đổi mới kiểm tra đánh giá:

- Chỉ đạo và tổ chức chặt chẽ , nghiêm túc đúng quy chế ở tất cả các khâu ra đề, coi, chấm và nhận xét đánh giá học sinh trong việc thi và kiểm tra ; đảm bảo thực chất khách quan, trung thực, công bằng, đánh giá đúng năng lực và sự tiến bộ của học sinh.

- Đổi mới kiểm tra đánh giá theo hướng chú trọng đánh giá phẩm chất và năng lực của học sinh ; tăng cường hình thức đánh giá thông qua sản phẩm dự án, bài thuyết trình. Các hình thức kiểm tra đánh giá đều hướng tới phát triển năng lực của học sinh. Việc kiểm tra đánh giá không chỉ là việc xem học sinh được cái gì mà quan trọng hơn là biết học sinh học như thế nào, có biết vận dụng không.

- Trong quá trình kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh, cần kết hợp một cách hợp lý hình thức tự luận với hình thức trắc nghiệm khách quan, dựa trên chuẩn kiến thức kỹ năng; hướng dẫn học sinh biết tự đánh giá năng lực của mình. Tiếp tục nâng cao yêu cầu vận dụng kiến thức liên môn vào thực tiễn, đối với các môn khoa học xã hội và nhân văn cần tăng cường các câu hỏi mở, gắn với thời sự quê hương, đất nước để học sinh được trình bày chính kiến của mình về các vấn đề kinh tế, chính trị và xã hội.

- Thực hiện nghiêm túc việc xây dựng đề thi, kiểm tra theo ma trận, chỉ đạo việc ra các câu hỏi trắc nghiệm khách quan nhiều lựa chọn đúng thay vì chỉ có các câu hỏi 1 lựa chọn đúng như trước đây.

- Trong quá trình dạy học, giáo viên cần chú ý hướng dẫn học sinh phân tích, giải thích các mối quan hệ địa lí, nhất là mối quan hệ nhân quả; dành thời gian cho học sinh thu thập, xử lí thông tin dựa vào bản đồ, lược đồ, các bảng biểu, tranh ảnh ... để tìm kiến thức, rèn luyện lý và phương pháp học tập địa lí.

3. Nâng cao chất lượng dạy của thầy cần tập trung vào:

- Bồi dưỡng chuyên môn thường xuyên cho giáo viên thông qua sinh hoạt tổ nhóm chuyên môn, thông qua tổ chức các chuyên đề, thông qua kiểm tra đánh giá giờ dạy ... Tăng cường bồi dưỡng giáo viên về kỹ năng ra đề, soạn đáp án và chấm bài thi, kiểm tra bằng hình thức tự luận, trắc nghiệm bám sát chuẩn kiến thức kỹ năng của Chương trình phổ thông với các cấp độ: **Nhận biết**: nhắc lại hoặc mô tả đúng kiến thức, kỹ năng đã học; **Thông hiểu**: diễn đạt đúng kiến thức hoặc mô tả đúng kỹ năng đã học bằng ngôn ngữ theo cách của riêng mình, có thể thêm các hoạt động phân tích, giải thích, so sánh, áp dụng trực tiếp kiến thức, kỹ năng đã để giải quyết tình huống, vấn đề trong học tập; **Vận dụng**: kết nối và sắp xếp lại các kiến thức, kỹ năng đã học để giải quyết thành công tình huống, vấn đề tương tự tình huống, vấn đề đã học; **Vận dụng cao**: vận dụng được các kiến thức, kỹ năng để giải quyết các tình huống, vấn đề mới, không giống với những tình huống, vấn đề đã được hướng dẫn, đưa ra những phản hồi hợp lí trước một tình huống, vấn đề mới trong học tập hoặc trong cuộc sống. Với các bài kiểm tra cuối học kì, cuối năm nên dành tối thiểu 50% làm bài cho các nội dung thông hiểu và vận dụng.

- Thực chất trong kiểm tra, đánh giá, dự giờ của giáo viên

- Giữ vững phong trào viết SKKN và phổ biến rộng rãi các SKKN có hiệu quả. Cần mở rộng trao đổi kinh nghiệm giảng dạy trong trường và trong cụm trường. Hạn chế khoảng cách chênh lệch về trình độ, về kinh nghiệm giảng dạy giữa các giáo viên trong trường và cụm trường.

+ Nâng cao chất lượng học của học sinh:

- Tạo hứng thú học tập bộ môn cho học sinh, cần loại bỏ tư tưởng học bộ môn Địa lí chỉ là môn học thuộc, vì vậy đòi hỏi người GV phải tích cực đổi mới dạy học.

- Tạo nề nếp, phương pháp học bộ môn

- Đổi mới trong đánh giá kết quả học tập của học sinh.

- Khuyến khích sử dụng các loại sách bài tập, thực hành, sưu tầm tư liệu để cập nhật với tình hình thực tiễn ... Khi dạy về Địa lí Việt Nam cần dạy cho học sinh cách khai thác kiến thức trong ATLAT địa lí Việt Nam.

4. Về thi học sinh giỏi lớp 12

+ Thời gian thi: vào tháng 14/9/2016

+ Nội dung thi:

- Địa lí đại cương (lớp 10)

- Địa lí Việt Nam: cả phần tự nhiên và kinh tế xã hội.
- về kỹ năng: vẽ các loại biểu đồ; phân tích các bảng số liệu, khai thác kiến thức trong Atlát Địa lí Việt Nam ...

Trên đây là một số hướng dẫn cụ thể về hoạt động chuyên môn môn Địa lí năm học 2016- 2017. Các trường vận dụng có sáng tạo cho phù hợp với điều kiện thực tế của đơn vị mình.